

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ
Τμήμα Μελετών

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΗ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

Αρ. πρωτ.: 1628
Αθήνα, 21/03/2022

Ταχ. Δ/νση: Κεφαλληνίας 45
και Κομνά Τράκα
Τ.Κ. – Πόλη: 112 57 Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Μπαράκου
Τηλέφωνο: 213 2124 741
eMail: eaadhsy@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Ιστότοπος: www.eaadhsy.gr

Προς: Πίνακα Αποδεκτών
(μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

Θέμα: "Δημοσίευση ν. 4903/2022 - Τροποποίηση ν. 4412/2016 και ν. 4782/2021- Παράταση εξαιρετικών ρυθμίσεων".

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4903/2022 (Α'46) με τίτλο: **"Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής και λοιπές επείγουσες διατάξεις"**, ο οποίος περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν σε θέματα δημοσίων συμβάσεων, τροποποιήσεις του ν. 4412/2016 και του ν. 4782/2021, καθώς και παρατάσεις εξαιρετικών ρυθμίσεων.

Ειδικότερα:

Α. Στο **Μέρος Α'** του εν θέματι νόμου με τίτλο «ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ» ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν σε πρότυπες προτάσεις για την υλοποίηση, ιδίως, έργων υποδομής ιδιαίτερα μεγάλης οικονομικής αξίας, ήτοι έργων, εκτιμώμενης αξίας ανώτερης των 200.000.000,00 ευρώ.

Ειδικότερα, στις σχετικές διατάξεις, προβλέπεται η ένταξη στην εθνική έννομη τάξη του θεσμού των πρότυπων προτάσεων για έργα υποδομής ως εναλλακτικής λύσης στις κλασικές μεθόδους σχεδιασμού και ωρίμανσης των έργων υποδομών, με πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα και όχι της αναθέτουσας αρχής.

Περαιτέρω, καθορίζονται η διαδικασία υποβολής και οι κανόνες αξιολόγησης και έγκρισης πρότυπων προτάσεων, καθώς και οι κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, συμβάσεων παραχώρησης και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που υλοποιούνται κατόπιν έγκρισης πρότυπων προτάσεων, όπως ειδικότερα αναλύονται στα επιμέρους άρθρα.

Η διάρθρωση του Μέρους Α΄ έχει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 Ορισμοί

Άρθρο 5 Αρχές που εφαρμόζονται κατά την αξιολόγηση των προτύπων προτάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Άρθρο 6 Δικαίωμα υποβολής πρότυπης πρότασης

Άρθρο 7 Διαδικασία υποβολής και περιεχόμενο πρότυπης πρότασης

Άρθρο 8 Επιτροπή Αξιολόγησης Πρότυπων Προτάσεων

Άρθρο 9 Αξιολόγηση πρότυπης πρότασης

Άρθρο 10 Απόφαση επί της πρότυπης πρότασης - Αποτελέσματα απόρριψης και έγκρισης

Άρθρο 11 Δημοσιότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΟΤΥΠΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Άρθρο 12 Ειδικοί κανόνες κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων κατόπιν έγκρισης πρότυπης πρότασης

Άρθρο 13 Δικαίωμα διεκδίκησης - Αποζημιώσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Επί των ως άνω διατάξεων του Μέρους Α΄ του ν. 4903/2022 εκδόθηκε η Γνώμη Α12/2021 της Αρχής.

Β. Στο Κεφάλαιο Δεύτερο του Μέρους Β΄ του εν θέματι νόμου περιλαμβάνονται λοιπές διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα δημοσίων συμβάσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Η διάρθρωση του Κεφαλαίου Δεύτερου του Μέρους Β΄ έχει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 18 Ρυθμίσεις για την ανάθεση συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων

Στρατηγικής Σημασίας - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 1 του ν. 4412/2016

Άρθρο 19 Εφαρμογή διατάξεων για δημόσιες συμβάσεις που ωριμάζει ή αναθέτει το Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Α.Ε. - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 128 του ν. 4412/2016

Άρθρο 20 Προσόντα Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών - Τροποποίηση άρθρου 136Α του ν. 4412/2016

Άρθρο 21 Παραλαβή έργων - Τροποποίηση άρθρου 140 του ν. 4782/2021

Άρθρο 22 Ρύθμιση διαγωνιστικών διαδικασιών και δικαιολογητικών κατακύρωσης - Τροποποίηση άρθρου 142 του ν. 4782/2021

Άρθρο 23 Δυνατότητα αναπροσαρμογής επιτοκίου για προκαταβολή σύμβασης - Τροποποίηση άρθρου 150 του ν. 4412/2016

Άρθρο 24 Συντελεστές Αναθεώρησης Έργων - Προσθήκη παρ. 23Α στο άρθρο 153 του ν. 4412/2016

Άρθρο 25 Προσόντα Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών - Τροποποίηση άρθρου 183Α του ν. 4412/2016

Άρθρο 26 Καταργούμενη διάταξη

Επί των ως άνω διατάξεων του Μέρους Β' του ν. 4903/2022 εκδόθηκε η Γνώμη Α2/2022 της Αρχής

Επισημαίνεται ότι με τις εν λόγω διατάξεις τροποποιούνται άρθρα του ν.4412/2016 και συγκεκριμένα τα άρθρα 1 (προσθήκη παρ. 8), 53 (καταργείται η περ. β' της παρ. 7 του περί δυνατότητας προσθήκης στη διακήρυξη των συμβάσεων δημοσίων έργων επιπλέον όρων), 128 (προσθήκη παρ. 6), 136Α , 150, 153 (προσθήκη παρ. 23Α) και 183Α του ν. 4412/2016.

Περαιτέρω τροποποιούνται μεταβατικές διατάξεις και η έναρξη ισχύος επιμέρους διατάξεων του ν. 4782/2021. Ειδικότερα :

α) με το άρθρο 21 τροποποιούνται οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 140 του ν. 4782/2021, ως ακολούθως:

"Άρθρο 21 Παραλαβή έργων - Τροποποίηση άρθρου 140 του ν. 4782/2021

Στην παρ. 5 του άρθρου 140 του ν. 4782/2021 (Α' 36) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τα εδάφια πρώτο και δεύτερο αριθμούνται ως περ. α, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. α. αφαιρείται η αναφορά στο άρθρο 75, γ) προστίθεται περ. β και η παρ. 5 διαμορφώνεται, αφότου ίσχυσε, ως εξής:

«5. α) Οι διατάξεις των άρθρων 57 έως 60, 63, 64, 66 έως 74, 76 έως 79, 82, 89 έως 93, 95 έως 98 και 100 καταλαμβάνουν διαγωνισμούς, που θα προκηρυχθούν μετά την 1.9.2021. Συμβάσεις που συνάφθηκαν ή θα συναφθούν μέχρι την άνω ημερομηνία, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο σύναψής τους.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 86 για την παραλαβή των έργων σε ένα στάδιο (ενιαία ποσοτική και ποιοτική παραλαβή) εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που κατά την έναρξη εφαρμογής του ως άνω άρθρου δεν έχει ακόμη εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης εργασιών. Στην περίπτωση αυτή για την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 82 και στη συνέχεια η παραλαβή διενεργείται με την ισχύουσα διαδικασία του άρθρου 86. Εάν κατά την έναρξη εφαρμογής του άρθρου 86 έχει ήδη εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης εργασιών για τμήμα ή για το σύνολο του έργου με τις προϊσχύσασες διατάξεις του άρθρου 168 του ν. 4412/2016, τότε ακολουθείται η διαδικασία προσωρινής και οριστικής παραλαβής κατά τα άρθρα 170 και 172 του ν. 4412/2016 (Α' 147) όπως ίσχυαν μέχρι την 1η.9.2021»."

Ειδικά ως προς τη νέα ρύθμιση της παρ. 5α του άρθρου 140 ν. 4782/2021, σημειώνεται, ότι σε συνέχεια της διαγραφής της αναφοράς του άρθρου 75 από το περιεχόμενο της διάταξης, η ισχύς του εν λόγω άρθρου «Ειδικά θέματα τροποποιήσεων κατά τη διάρκειά τους - Αυξομειώσεις εργασιών – Νέες εργασίες - Τροποποίηση του τίτλου και τν παρ. 1,2,3 και 7 του άρθρου 156», **εκκινεί από την 1/6/2021 και καταλαμβάνει και συμβάσεις που είχαν συναφθεί πριν την 1/6/2021.**

β) με το άρθρο 22 τροποποιείται η έναρξη ισχύος του άρθρου 142 του ν. 4782/2021, ως ακολούθως:

"Άρθρο 22 Ρύθμιση διαγωνιστικών διαδικασιών και δικαιολογητικών κατακύρωσης - Τροποποίηση άρθρου 142 του ν. 4782/2021

Στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 142 του ν. 4782/2021 (Α' 36) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α' 147), 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α' της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το άρθρο 42, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. Τα άρθρα 43 και 121 του ν. 4782/2021, με τα οποία

τροποποιήθηκαν τα άρθρα 103 και 310, αντίστοιχα, του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος τους (1η.6.2021), διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά»."

Γ. Τέλος, πέραν των ανωτέρω, ρυθμίσεις επιμέρους θεμάτων δημοσίων συμβάσεων περιλαμβάνονται στις ακόλουθες διατάξεις του εν θέματι νόμου:

- Άρθρο **35** «Παράταση προθεσμίας ανάθεσης συμβάσεων προμήθειας εταιρειών Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, λόγω κορωνοϊού COVID-19 - Τροποποίηση άρθρου 67 του ν. 4784/2021».
- Άρθρο **36** (Πρόσθετοι όροι οικονομικής, χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας): «Απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019 (Α' 112) για την εγγραφή και κατάταξη σε τάξη των οικείων μητρώων, εφόσον δικαιολογούνται από τη φύση της σύμβασης, σχετίζονται και είναι ανάλογες προς το αντικείμενό της, αντίστοιχου προϋπολογισμού και κατηγορίας έργου, που συμπεριλήφθηκαν σε διακηρύξεις μετά από σύμφωνη γνωμοδότηση του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρείται ότι πληρούν τους ορισμούς του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 (Α' 147)».
- Άρθρο **51** «Ανάθεση δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων για τις ανάγκες του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Παράκτιας Χειροσφαίρισης και των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων 2023» και
- Άρθρο **62** «Παράταση συμβάσεων σίτισης φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων».

Για τις ανωτέρω διατάξεις δεν ζητήθηκε η κατά ν. 4013/2011 Γνώμη της Αρχής.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης

Εσωτ. Διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
3. Γραφείο Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων
4. Γενικό Διευθυντή
5. Δ/ση Μελετών και Γνωμοδοτήσεων
6. Δ/ση Συντονισμού
7. Δ/ση Ελέγχου
8. Δ/ση Εθνικής Βάσης Βάσεων Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης
9. Δ/ση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης
10. Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1) Προεδρία της Δημοκρατίας

2) Βουλή των Ελλήνων

3) Όλα τα Υπουργεία / Γενικές-Ειδικές Γραμματείες

(Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης])

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

(προς περαιτέρω κοινοποίηση στις Εφορείες Αρχαιοτήτων),

- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
- Υπουργό Επικρατείας, κ. Γεώργιο Γεραπετρίτη
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Ιωάννη Οικονόμου
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Χρήστο Τριαντόπουλος
- Υπουργό Επικρατείας, κ. Χρήστο –Γεώργιο Σκέρτσος
- Γενική Γραμματεία Π/Θ, Γενικό Γραμματέα κ. Γρηγόριο- Αλέξανδρο Δημητριάδη
- Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων κ. Στυλιανό- Ιωάννη Κουτνατζή

4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

(προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)

5) Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

6) Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)
7) Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)

8) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

(Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)

(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

9) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

10) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων